رشد ۱۶ درصدی تولید فولاد

ایران، همچنان در رتبه دهم فولادسازان جهان

براساس آمار انجمن جهانی فولاد، تولید فولاد ایران در دسامبر ۲۰۲۵ (آذر) با رشد بیش از ۱۶ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته میلادی به ۳ میلیون تن رسید و کشورمان در مجموع با تولید حدود ۳۲ میلیون تن فولاد در سال ۲۰۲۵ میلادی همچنان در رتبه دهم جهان قرار دارد.

براساس آمار انجمن جهانی فولاد، فولادسازان جهان در سال ۲۰۲۵ میلادی یک میلیارد و ۸۴۹ میلیون و ۴۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته میلادی ۲ درصد کاهش داشته است. فولادسازان کشورمان در آخرین ماه میلادی ۲۰۲۵ (دسامبر)، ۳ میلیون تن فولاد تولید کردند که در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۴ رشد ۱۶ و ۲ دهم درصدی را نشان می‌دهد و در مجموع (ژانویه تا دسامبر۲۰۲۵)، تولید فولاد ایران با رقم ۳۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تن در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته میلادی، یک و ۴ دهم درصد رشد داشته است.

براساس این گزارش تولید فولاد جهان در دسامبر ۲۰۲۵ به ۱۳۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تن رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۴ میلادی کاهش سه و ۷ دهم درصد درصدی داشته است. براساس آمار انجمن جهانی فولاد، چین به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان با کاهش تولید مواجه بوده است و تولید فولاد چین در ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵ با کاهش چهار و ۴ دهم درصدی به ۹۶۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید و در ماه دسامبر ۲۰۲۵ نیز فولادسازان چینی ۶۸ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته میلادی کاهش ۱۰ و سه دهم درصدی را نشان می‌دهد.

براساس این گزارش، تولید فولاد ژاپن در دسامبر ۲۰۲۵ با کاهش ۴ و هشت دهم درصدی به ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تن رسید در مقابل، تولید فولاد خام در آمریکا با رشد ۳ و شش دهم درصدی به ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن رسید و در هند نیز تولید فولاد با افزایش بیش از ۱۰ درصدی به ۱۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید. همچنین تولید فولاد برزیل در دسامبر ۲۰۲۵، یک و ۹ دهم درصد کاهش یافت و به ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تن رسید و کره جنوبی نیز با تولید ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد، کاهش ۲ و ۴ دهم درصدی را تجربه کرد.

روسیه در دوازدهمین ماه میلادی با افت چهار و ۴ دهم درصدی، ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن فولاد تولید کرده است. فولادسازان آلمانی نیز ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند که کاهش ۰٫۲ درصدی را نشان می‌دهد، اما ترکیه رشد ۱۸ و نیم درصدی را ثبت کرد و تولید خود را به ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن رساند. چین، هند، آمریکا، ژاپن، روسیه، کره جنوبی، ترکیه، آلمان، برزیل و ایران به ترتیب رتبه‌های یک تا ده تولید جهانی فولاد را در اختیار دارند و ایران همچنان در جمع ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان قرار دارد.

آمار ارائه شده ازسوی انجمن جهانی فولاد حاکی از آن است که کشورهای واقع در منطقه آفریقا از جمله الجزایر، مصر، لیبی، مراکش، آفریقای جنوبی، تونس، در دسامبر ۲۰۲۵، یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد تولید کرده‌اند که در مقایسه با دسامبر ۲۰۲۴، کاهش ۰٫۳ درصدی داشته‌اند. همچنین در کشورهای واقع در منطقه آسیا و اقیانوسیه شامل کشورهای استرالیا، چین، هند، ژاپن، مغولستان، نیوزیلند، پاکستان، کره جنوبی، تایوان (چین)، تایلند، ویتنام در مجموع ۹۹ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فولاد تولید شد که نشان‌دهنده کاهش ۶ و سه دهم درصدی است.

دراتحادیه اروپا (۲۷ کشور)، در آخرین ماه میلادی ۲۰۲۵، ۹ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد تولید شد که نشان‌دهنده افزایش سه و ۹ دهم درصدی است. اروپا و سایر کشورها ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند که ۱۳ و هشت دهم درصد افزایش تولید داشته‌اند. کشورهای تولیدکننده فولاد خام در منطقه خاورمیانه شامل کشورهای ایران، بحرین، عراق، اردن، کویت، عمان، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، یمن در دسامبر ۲۰۲۵، پنج میلیون و ۳۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند که نشان دهنده رشد ۱۳ و ۹ دهم درصدی است و ۳ میلیون تن از این میزان به تولید کشورمان ایران اختصاص دارد.

همچنین در سال ۲۰۲۵ میلادی در منطقه خاورمیانه ۵۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد تولید شد که رشد ۴ و سه دهم درصدی در مقایسه با سال گذشته میلادی داشته است. کشورهای کانادا، کوبا، السالوادور، گواتمالا، مکزیک، ایالات متحده در منطقه آمریکای شمالی در مجموع ۹ میلیون تن فولاد تولید کردند که ۰٫۴ درصد کاهش نشان می‌دهد.

همچنین روسیه و سایر کشورهای مستقل مشترک المنافع به اضافه اوکراین، ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند که ۲ و هفت دهم درصد کاهش نشان می‌دهد. کشورهای منطقه آمریکای جنوبی شامل آرژانتین، برزیل، شیلی، کلمبیا، اکوادور، پاراگوئه، پرو، اروگوئه، ونزوئلا نیز با یک و ۲ دهم درصد افزایش تولید، ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد تولید کردند.

مجموع این داده‌ها نشان می‌دهد درحالی که تولید فولاد در سطح جهانی با روندی نزولی مواجه است، ایران با حفظ رشد تولید و افزایش سهم منطقه‌ای، توانسته جایگاه دهمی خود را در میان تولیدکنندگان بزرگ تثبیت کند و از کشورهای فرانسه، ایتالیا و دیگر کشورهای اروپایی مدعی صنعتی، پیشی گرفته است.

ثبت‌نام ۲۶ هزار و ۵۰۰ نفر در طرح نوسازی موتورسیکلت

۲۶ هزار و ۵۰۰ نفر در طرح نوسازی موتورسیکلت ثبت‌نام کردند که از این تعداد ۳۵۰ نفر به بانک معرفی شدند. مدیر ستاد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) با تشریح جزئیات طرح نوسازی موتورسیکلت گفت: تاکنون در قالب این طرح ۱۵۷ نفر تسهیلات بانکی دریافت کردند و ۱۱۰ نفر موتورسیکلت تحویل گرفتند.

محمدصادق حاتمی افزود: تولیدکنندگان خودروهای برقی و بنزینی در اجرای این طرح اقدام به تخفیف پنج درصدی کردند که به نفع خریداران است. وی با بیان اینکه تسهیلات موتورسیکلت‌های بنزینی و برقی دوبرابر شد، گفت: متقاضیان می‌توانند برای جایگزینی موتورسیکلت‌ها برقی تا سقف ۳۰۰ میلیون تومان با بازپرداخت اقساط طی دوره ۳۶ ماهه به همراه ۲۶ میلیون تومان یارانه بلاعوض تسهیلات دریافت کنند.

حاتمی گفت: برای جایگزینی موتورسیکلت‌های فرسوده با بنزینی نیز تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان با بازپرداخت اقساط طی دوره ۳۶ ماهه، تسهیلات درنظر گرفته شده است. مرحله ثبت‌نام جایگزینی موتورسیکلت‌های فرسوده از اوایل تیرماه آغاز و فرآیند اجرایی آن از اوایل آذرماه کلید خورد که براساس اطلاعیه ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده، افرادی که شرایط لازم را احراز کرده‌اند، می‌توانند نسبت به جایگزینی و دریافت تسهیلات اقدام کنند. بر این اساس، تسهیلات نوسازی به دارندگان موتورسیکلت‌های فرسوده اعطا می‌شود تا اقدام به جایگزینی موتورهای فرسوده با موتورهای برقی و جدید کنند.

یک اقتصاددان:

تقاص سیاست «تحریم‌ها کاغذپاره‌اند» را مردم دادند

محمدمهدی بهکیش، اقتصاددان می‌گوید وقتی تحریم‌ها اعمال شد، رئیس‌جمهور وقت گفت تحریم‌ها کاغذ پاره‌اند و غربی‌ها آنقدر تحریم کنند تا تحریم‌دان‌شان پاره شود. امروز قصاص چنین رویکردهایی را مردم می‌دهند و می‌بینیم که چرخ زندگی مردم نمی‌چرخد و بسیاری از جوانان عزیز این کشور شغلی ندارند. یکی باید بایستد و بگوید ما می‌خواهیم از این مسیر برگردیم.

وضعیت اقتصادی ایران نابسامان است و این امر بر کسی پوشیده نیست. نرخ ارز دچار تلاطم است، ارزش پول ملی کاهش یافته، تحریم‌ها همچنان به قوت خود باقی است و در نهایت قدرت اقتصادی مردم کم شده و سفره مردم کوچک‌تر از همیشه. حالا پرسش آن است چه شد که چنین شرایطی پدید آمد و با علم به چنین وضعیتی چشم‌انداز پیش‌رو را چگونه می‌شود ارزیابی کرد.

برای پاسخ به این پرسش‌ها، خبرگزاری «انتخاب» با محمدمهدی بهکیش، اقتصاددان، دبیرکل سابق کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی و عضو بازنشسته هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی، گفت‌وگویی داشته که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

***آقای دکتر، در ابتدای بحث بگویید، چه شد که شرایط اقتصادی به این میزان دچار نابسامانی شد تا حدی که برخی باور دارند شاهد نوعی فقر عمومی هستیم؟**

در ابتدا باید خلاصه‌ای از وضعیت اقتصادی ارائه داد و مشاهده کرد که چرا شرایط به این نقطه رسیده است. بسته‌شدن فضای اقتصادی عامل اصلی رشد منفی سرمایه‌گذاری، تورم بالا و افزایش شدید نرخ ارز است. چنین وضعیتی نشان می‌دهد که حکمرانی اقتصادی درست نبوده است. پتانسیل‌هایی در کشور موجود است اما به درستی شناخته نشدند و استفاده مطلوبی نیز از آنها نشد؛ به این معنی که ما پتانسیل‌ها و مزیت‌های مهمی در کشور داریم که می‌توانند در اقتصاد ایران ارزش افزوده ایجاد کنند اما بهره درستی از آنها نبردیم؛ یکی از آن مزیت‌ها موقعیت جغرافیایی ماست، یکی دیگر مردم تحصیل کرده و باهوش ما هستند، دیگری منابع ایران مانند نفت، گاز، مس، زمین پهناور و ده‌ها مورد دیگر است که به جز نفت از هیچ کدام استفاده مطلوبی نشد و همواره سیاست‌هایی پیش گرفته شد که این مزیت‌ها را سرکوب کرد. ما از جغرافیایمان برای ترانزیت کالا و انسان بهره نبردیم؛ به ویژه در عصری تکنولوژی که از پتانسیل‌های نیروی انسانی‌مان می‌توانستیم بهره بگیریم که چنین نشد و صرفا تکیه کردیم به حجم کمی از نفت و تصور کردیم فروش نفت بهترین روش برای کسب سود اقتصادی است زیرا فروش آن سهل و هزینه تمام‌شده‌اش کم است و سود بالایی دارد؛ از این رو بود که حاکمیت خود را به منبع نفت متصل کرد. همه این عوامل باعث شد که رابطه اقتصادی مردم با حاکمیت قطع شود و مردم نیز به دلیل وجود تحریم‌ها توان کنشگری اقتصادی‌شان محدود شد و بازار هم به دلیل همان تحریم‌ها در شرایط سختی قرار گرفت.

***تحریم‌ها چه قدر بر اقتصاد ایران تأثیرگذار بود؟**

امروز در دنیا هیچ کشوری به صورت خودکفا کالا و تکنولوژی تولید نمی‌کند. همه کشورها با یکدیگر ارتباط متقابل دارند و کار می‌کنند. ما این فاکتور را نداریم و طوری رفتار کردیم که دچار تحریم بین‌المللی شدیم و در ادامه راهی هم برای رفع تحریم‌ها پیدا نکردیم و خود را در تله‌ای اقتصادی گرفتار کردیم و صرفا تصور کردیم راه حل برون‌رفت از آن، سیاسی است و نخواستیم بپذیریم که در این مسئله باید نگاه اقتصادی حاکم باشد. در کشورهای دیگر اقتصاددان‌ها براساس علم اقتصاد راه‌هایی را پیشنهاد می‌دهند و تصمیم‌گیرندگان نیز براساس آن پیشنهادهای علمی پیش می‌روند اما در ایران اینطور نیست و همواره نگاه سیاسی غالب بر اقتصاد بوده است.

***نه فقط در مقطع کنونی بلکه در همه این سال‌ها نرخ ارز به طور مستمر رو به افزایش بوده است؛ مسئله‌ای که باعث کاهش شدید ارزش پول ملی و کاهش قدرت خرید مردم شده است. چرا تصمیم‌سازان قادر به کنترل نرخ ارز نیستند؟**

نرخ ارز را عرضه و تقاضای ارز تنظیم می‌کند. در ایران حتی میزان نقدینگی در اختیار بانک مرکزی نیست. در کشورهای دیگر با نرخ مالیات بازی می‌شود تا کسب‌وکارهایی راه‌اندازی یا محدود شوند. در ایران مالیات نقش سیاستگذاری ندارد. فراتر از این، بسیاری از پارامترهای اقتصادی دیگر که در همه جای دنیا حتی در کشورهای اطراف ما نقشی اساسی دارند، در ایران جایگاهی ندارند. همان‌طور که ترموستات می‌تواند هوای خانه را تنظیم کند، نرخ بهره و نرخ ارز اقتصاد را تنظیم می‌کند. ما این فاکتورهای مهم را از دست دادیم و قادر به تنظیم اقتصاد نیستیم و فکر می‌کنیم با خودکفایی و قیمت‌گذاری می‌توانیم اقتصاد را تنظیم کنیم که طبیعی است چنین امری ممکن نیست. اگر بناست اقتصاد بهبود یابد، باید به متغیرها و پارامترهای واقعی

اقتصاد برگردیم و آنها را در جای اصلی خود قرار دهیم. نمی‌شود چند بودجه متفاوت داشتیم و انتظار داشته باشیم که دچار کسری بودجه نشویم. اکنون درآمد بسیاری از مؤسسات دولتی به بودجه سرازیر نمی‌شوند درحالی که دولت برای آنها هزینه می‌کند و اکنون هم مشخص نیست بودجه سال آینده دچار چه میزان کسری خواهد شد و این احتمال داده می‌شود که کسری بودجه به ۱۵۰۰ همت برسد. واقعیت این است که ما آنچه از دست دادیم، عقل اقتصادی است؛ البته نه در بین مردم زیرا مردم عقلشان می‌رسد که چگونه زندگی‌شان را اداره کنند بلکه در بین سیاستگذاران اقتصادی. این روند باید اصلاح شود و تا وقتی سیاست‌ها در ساحت سیاست خارجی درست نشود، قادر نخواهیم بود که دیگر پارامترها را اصلاح کنیم. اگر یک عامل درست شود اما عوامل دیگر اصلاح نشود مانند میزی است که با درست‌شدن یک پایه‌اش باز هم دچار تعامل نخواهد شد اما در اقتصاد باید این پایه‌ها به ترتیب اصلاح شوند. باید روابط بین‌المللی ما اصلاح شوند، کسری بودجه کاهش یابد و بودجه یکپارچه شود، یعنی سازمان‌های ملی درآمدزا، پولشان به بودجه سرازیر شود. اگر سیاست خارجی درست شود ولی حکمرانی اقتصادی درست نشود، نمی‌شود نرخ ارز را تنظیم کرد. اگر درسترسی به بازارها ممکن نشود و اوضاع صادرات بهبود نیابد، ارز وارد کشور نمی‌شود. فروش نفت در سال آینده هم کاهشی خواهد بود و درآمد نفتی کشور باز هم کم خواهد شد. در این شرایط وقتی ارز وارد کشور نمی‌شود و به تعبیری عرضه ارز کم باشد و تقاضا بالا، طبیعی است که نرخ ارز همچنان افزایش می‌یابد و اگر با همین دست‌فرمان جلو برویم نرخ ارز به بیش از اینها می‌رسد و در این شرایط فرقی نمی‌کند چه کسی رئیس بانک مرکزی باشد زیرا با وجود چنین مسائلی کاری از دست بانک مرکزی برنمی‌آید. نرخ ارز را عرضه و تقاضا تعیین می‌کند و اینکه دولت نرخی رسمی اعلام می‌کند صرفا زمینه رانت را باز می‌گذارد. بازار و حتی مردم در زندگی شخصی‌شان با نرخ ارز آزاد کار می‌کنند؛ بنابراین نرخ ارز آزاد مهم است و تا روابط بین‌المللی بازارها، صادرات و ورود ارز به کشور درست نشود، نرخ ارز آزاد هم درست نخواهد شد و در ادامه این مسیر، تورم هم افزایش می‌یابد.

***با همه این اوصاف چشم‌انداز پیش روی اقتصاد ایران را چگونه می‌بینید؟**

برخی از فروپاشی اقتصادی سخن می‌گویند. من نمی‌دانم منظور از این عنوان چیست اما می‌دانم وقتی روز به روز سفره مردم کوچک و کوچک‌تر شود، نارضایتی‌ها و خشم خفته مردم بیشتر می‌شود و این نارضایتی و خشم با یک اتفاق به حرکت در می‌آید که هزینه‌های سنگینی هم ایجاد می‌کند. هرچه سرعت خراب‌شدن اقتصاد بیشتر باشد، این اتفاقات سریع‌تر رخ می‌دهد. در ابتدا باید درک درستی از شرایط اقتصادی کشور داشت و بعد تغییراتی اساسی و ساختاری در حوزه اقتصادی کشور ایجاد کرد؛ به بیان دیگر باید ساختارهای اقتصادی اصلاح شوند و با وصله و پینه هم این اصلاح میسر نخواهد بود؛ برای تغییر ساختار اقتصادی هم باید رویکردهای سیاسی اصلاح شود زیرا روابط بین‌المللی ایران با سیاست‌هایی که در پیش گرفته شده به این حال و روز رسیده است. من البته همچنان امید دارم. به آینده امیدوارم، به ایران امیدوارم اما امید برای اصلاح معطوف به آن است که سیاست‌های چند دهه گذشته اصلاح شود. تصور می‌شد که با همین میزان پول نفت و عده‌ای حامی سیاست‌های جاری، می‌شود جامعه را کنترل کرد، در صورتی که اگر اقتصاد جامعه درست نباشد، قابل کنترل نیست. وقتی تحریم‌ها اعمال شد، رئیس‌جمهور وقت گفت تحریم‌ها کاغذ پاره‌اند و غربی‌ها آنقدر تحریم کنند تا تحریم‌دان‌شان پاره شود. امروز تقاص چنین رویکردهایی را مردم می‌دهند و می‌بینیم که چرخ زندگی مردم نمی‌چرخد و بسیاری از جوانان عزیز این کشور شغلی ندارند. یکی باید بایستد و بگوید ما می‌خواهیم از این مسیر برگردیم. آمریکا خوب است یا بد اما تسلط مالی بر دنیا دارد و اکنون کاری کرده است که حتی چین هم نمی‌تواند به طور عادی با ایران ارتباط اقتصادی داشته باشد. منافع ما این نبود که با قدرت‌های بزرگ وارد جدال شویم. ما باید به منافع ملی‌مان می‌اندیشیدیم نه منافع گروهی خاص. ما یا منابع موجود در کشورمان را درست نمی‌شناختیم که از آنها استفاده نکردیم یا می‌شناختیم و برایمان مهم نبود که چه بر سر مردم می‌آید. این مسیر باید تغییر کند و اگر تغییر نکند، فشارها بیش از گذشته می‌شود. اکنون خط فقر ۳۰ میلیون تومان در ماه است و طبیعی است که یک میلیون تومان کالابرگ مردم را از فقر نجات نمی‌دهد. با همه این اوصاف باید فکری عاجل به حال کشور و ملت کرد.

رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام کرد:

تسریع تخصیص ارز با اصلاحات ارزی

یکسان‌سازی تالارهای ارزی باعث افزایش عرضه ارز شده و نشانه‌های آن در تسریع روند معاملات ارزی قابل مشاهده است. به گزارش خبرگزاری تسنیم، محمدرضا دهقان‌دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت در تشریح آثار اصلاحات ارزی و بازگشت ارز حاصل از صادرات گفت: مرجع اعلام میزان بازگشت ارز، بانک مرکزی و مرکز مبادله ارز و طلاست که معاملات ارزی در تالار آن انجام می‌شود. پیش از یکسان‌سازی تالارها، برخی صادرکنندگان مکلف بودند ارز خود را در تالاری عرضه کنند که نرخ آن بعضاً پایین‌تر از هزینه‌های واقعی تولید بود و همین موضوع انگیزه عرضه ارز را کاهش می‌داد.

وی افزود: بررسی‌های کارشناسی نشان می‌داد بخشی از این گلایه‌ها وارد است. یکسان‌سازی تالارهای ارزی این مشکل را برطرف کرد و اکنون دیگر تفاوت قیمتی که بهانه عدم عرضه ارز باشد وجود ندارد. با تجمیع تالارها، انگیزه صادرکنندگان برای عرضه ارز افزایش یافته و این موضوع در افزایش سرعت انجام معاملات ارزی مشهود است.

دهقان‌دهنوی با اشاره به سازوکار تخصیص ارز تصریح کرد: در وزارت صمت، تخصیص ارز

براساس نظام سهمیه‌بندی انجام می‌شود؛ به‌طوری که سهم تولیدکنندگان بر مبنای برنامه تولید و سهم بازرگانان براساس سابقه فعالیت آن‌ها تعیین شده و ثبت سفارش‌ها به مرور به بانک مرکزی منتقل می‌شود تا صادرکنندگان و واردکنندگان معاملات خود را در مرکز مبادله انجام دهند. این روند در ماه‌های گذشته کند شده بود اما در هفته‌های اخیر شتاب گرفته که نشان‌دهنده افزایش عرضه ارز است.

رئیس سازمان توسعه تجارت با اشاره به وضعیت تجارت خارجی کشور گفت: عملکرد تجارت امسال در مجموع مطلوب نبوده، هرچند تجارت با اتحادیه اقتصادی اوراسیا حدود ۱۶ درصد رشد داشته است. صادرات کشور در ۹ ماهه امسال از نظر ارزشی حدود ۵٫۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش داشته و واردات نیز با کاهش ۱۵ تا ۱۶ درصدی همراه بوده است.

وی ادامه داد: بررسی جزئیات صادرات نشان می‌دهد در بخش‌هایی مانند معدن و صنایع معدنی، کشاورزی و صنعت، رشد خوبی ثبت شده اما کاهش صادرات گاز طبیعی به دلیل نیاز داخلی و افت قیمت‌های جهانی محصولات پتروشیمی موجب کاهش ارزش کل صادرات شده است. سال گذشته صادرات غیرنفتی کشور با ثبت حدود ۵۸ میلیارد دلار و رشد ۱۵٫۸ درصدی، سال درخشانی بود، اما امسال افت قیمت‌ها و کاهش صادرات گاز باعث شده ارزش صادرات حدود ۶ درصد کاهش یابد.

دهقان‌دهنوی تأکید کرد: با وجود این کاهش، عدد صادرات همچنان قابل قبول است و در صورت تداوم همین روند، صادرات غیرنفتی به حدود ۵۴ تا ۵۵ میلیارد دلار خواهد رسید. اگر صادرات نفت را نیز به این رقم اضافه کنیم، مجموع درآمد ارزی کشور قطعاً بالاتر از نیاز وارداتی خواهد بود و تراز تجاری کل کشور مثبت می‌ماند. حتی در بخش غیرنفتی نیز به دلیل کاهش بیشتر واردات، تراز تجاری درحال خروج از وضعیت منفی است. وی گفت: عوامل بنیادین تجارت خارجی کشور در وضعیت مناسبی قرار دارد و یکسان‌سازی و تجمیع تالارهای ارزی نیز موانع قیمتی عرضه ارز را برطرف کرده است. تقویت عرضه ارز در کنار بهبود تراز تجاری می‌تواند در مجموع به ثبات بازار ارز و تقویت پول ملی کمک کند.

دبیرکل انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران:

بازار لوازم خانگی در رکود به سر می‌برد

دبیرکل انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران با بیان اینکه این صنعت در رکود به سر می‌برد و واحدهای تولیدی لوازم خانگی فقط با ۲۵ درصد ظرفیت تولید کار می‌کنند، خواستار بازنگری در قوانین مربوط به ساماندهی واردات مرزنشینان اعم از ته‌لنجی و کولبری شد.

امید فاضلی نیا در گفت‌وگو با ایرنا، نرخ ارز، کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش را از عوامل مؤثر بر کاهش تولید لوازم خانگی برشمرد و گفت: محدودیت‌های ناشی از تحریم نیز سبب شده تا واحدهای تولیدی این صنعت تنها با ۲۵ درصد ظرفیت تولید کار کنند. وی ادامه داد: براساس آمارهای رسمی، کاهش تولید لوازم خانگی در سال جاری ۲۰ درصد اعلام شده است اما وضعیت بازار نشان می‌دهد که کاهش‌ها بیش از این مقدار است.

دبیرکل انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران افزود: تخصیص طولانی مدت ارز از ۱۲۰ تا ۲۴۰ روز، مشکلات در تامین مواد اولیه، افزایش هزینه‌های تولید، کمبود نقدینگی شرایط را برای تولید لوازم خانگی سخت کرده است. وی تأکید کرد: گردش مالی در صنعت لوازم خانگی باید چندین بار در سال صورت گیرد اما اکنون بیش از یک سال طول می‌کشد تا گردش مالی صورت بگیرد که همه این موارد در تولید لوازم خانگی تأثیرگذار است.

فاضلی نیا علاوه بر تحریم، از ناترازی انرژی و مشکل تامین مواد اولیه از دیگر عوامل مؤثر بر کاهش تولید لوازم خانگی نام برد و گفت: قاچاق

لوازم خانگی از دیگر مشکلاتی است که تولید را با اختلال روبرو کرده است هر چند براساس آمارهای فراجا کشفیات در حوزه لوازم خانگی به شدت پیگیری می‌شود اما تشخیص کالای قاچاق از غیر قاچاق در بعضی از اقلام شدنی نیست.

دبیرکل انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران گفت: تعدد در کدهای شناسه کالا سبب شده تا واردات لوازم خانگی با مشکلاتی روبرو باشد. به عنوان مثال موبایل از طریق رجیستر و خودرو از طریق پلاک قابل شناسایی و جلوگیری از قاچاق است اما لوازم خانگی این گونه نیست. این فعال صنعت لوازم خانگی بر ساماندهی واردات مرزی از طریق ته لنجی و کوله بری تأکید کرد و گفت: هر چند امکان واردات لوازم خانگی از این روش فراهم شده اما کولبران حقوق ورودی را براساس میزان و تعداد کالاها پرداخت نمی‌کنند همچنین خرید و فروش بدون فاکتور و خدمات پس از فروش برای مشتریان وجود ندارد.

فاضلی نیا تأکید کرد: هیچ ضمانتی برای کالاها و خدمات پس از فروش وجود ندارد و این امر باعث شده است تا بازار واحدهای صنفی در بازارهای مرزی را نیز گرفتار کند و تنها سود حاصل از واردات به نفع واسطه گران و دلالان باشد. وی از افزایش قیمت لوازم خانگی خبر داد و گفت: کشف قیمت آلومینیوم، مس و ورق‌های فولادی که در صنعت لوازم خانگی به کار می‌رود از طریق معاملات صورت گرفته در بازارهای جهانی است که بر این اساس باید یادآور شد قیمت این اقلام در ماه‌های اخیر روند افزایشی داشته و یکی از دلایل افزایش قیمت در این صنعت است.

دبیرکل انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی ایران با اشاره به سیاست‌های جدید ارزی دولت گفت: حذف ارز دولتی از واردات یک ضرورت بود که باید پیش از این اتفاق می‌افتاد اما اجرای یکباره آن سبب شد یک افزایش قیمت در واردات مواد اولیه صورت گیرد. فاضلی نیا تأکید کرد: اکنون کشور در شرایط جراحی اقتصادی به سر می‌برد و باید با یک شیب ملایم و برنامه‌ریزی شده کارها به پیش برود و در کنار آن ترمیم سبدهای درآمدی صورت بگیرد.

بحران آب چگونه نفس صنعت را گرفته است؟

واحدهای تولیدی، به ویژه در شهرک‌های صنعتی بزرگ با مشکل فزاینده‌ای در تامین آب و انرژی مواجهند؛ مشکلی که نه تنها هزینه تولید را افزایش داده، بلکه تداوم فعالیت، حفظ اشتغال و حتی بقای برخی صنایع به ویژه در حوزه‌های غذایی و دارویی را با تهدید جدی روبه‌رو کرده است.

به گزارش ایسنا، در سال‌های اخیر، سیاست‌های کلان کشور بر حمایت از تولید و حفظ اشتغال متمرکز بوده، اما در عمل، ضعف زیرساخت‌های حیاتی همچون آب، برق و انرژی به یکی از مهم‌ترین موانع فعالیت واحدهای تولیدی تبدیل شده است. شهرک‌های صنعتی که قرار بود با تجمیع خدمات و زیرساخت‌ها هزینه تولید را کاهش دهند، امروز خود به کانون بروز مشکلات زیرساختی بدل شده‌اند.

براساس گزارش‌های بخش خصوصی و اتاق بازرگانی، بسیاری از واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی، علاوه بر فشارهای اقتصادی ناشی از تورم، مالیات و تامین اجتماعی، همچنان در تامین ابتدایی‌ترین نیازهای خود یعنی آب و انرژی با مشکل مواجهند، مسئله‌ای که عملا فلسفه ایجاد شهرک‌های صنعتی را زیر سؤال می‌برد.

کمبود آب در شهرک‌های صنعتی، دیگر یک مسئله مقطعی یا منطقه‌ای نیست و به یک بحران فراگیر در سطح کشور تبدیل شده است. واحدهای تولیدی علاوه بر محدودیت در دسترسی پایدار به آب، با هزینه‌های متعددی مواجهند، از آب بها و پساب‌بها گرفته تا هزینه‌های تخصیص و تصفیه مجدد پساب و جبران افت منابع آب زیرزمینی.

در بسیاری از شهرک‌ها، به دلیل ناتوانی شبکه‌های موجود در تأمین پایدار آب، واحدهای تولیدی ناچار به خرید آب مازاد از منابع دیگر شده‌اند، اقدامی که بهای تمام‌شده تولید را به طور قابل توجهی افزایش داده و رقابت‌پذیری محصولات داخلی را کاهش می‌دهد. این شرایط به‌ویژه برای صنایع آب‌بری مانند صنایع غذایی و دارویی، تبعات سنگین‌تری به همراه داشته است.

یکی از ریشه‌های اصلی بحران زیرساختی در شهرک‌های صنعتی، تداخل و اختلاف میان دستگاه‌های اجرایی متولی است. اگرچه تأمین زیرساخت‌هایی نظیر آب و انرژی بر عهده دولت تعریف شده، اما در عمل، نبود مدیریت واحد و اختلاف میان نهادهای مسئول، باعث شده مشکلات سال‌ها بدون راه‌حل باقی بماند.

بخش خصوصی تأکید دارد هزینه برخورداری از این زیرساخت‌ها را پیش‌تر پرداخت کرده و مسئولیتی در قبال نارسایی‌های فعلی ندارد. از نگاه فعالان اقتصادی، واگذاری مدیریت شبکه‌های توزیع آب شهرک‌های صنعتی به شرکت‌های تخصصی خدمات‌رسان می‌تواند گامی مؤثر در جهت ثبات و پایداری تأمین آب باشد، پیشنهادی که در استان‌های مختلف نیز مطرح شده، اما هنوز به صورت فراگیر اجرایی نشده است.

همزمان با بحران آب، ناترازی در تأمین برق و انرژی نیز فشار مضاعفی بر واحدهای تولیدی وارد کرده است. قطعی‌های مکرر برق، محدودیت‌های مصرف انرژی و نبود برنامه‌ریزی بلندمدت برای صنایع، موجب کاهش ظرفیت تولید و اختلال در زنجیره تأمین شده است. در برخی موارد، این محدودیت‌ها منجر به توقف خطوط تولید و تهدید مستقیم اشتغال شده است.

اگرچه این مشکلات در ظاهر به شهرک‌های صنعتی خاصی نسبت داده می‌شود، اما تداوم آن‌ها پیامدهایی ملی دارد. از افزایش قیمت تمام‌شده کالاها و کاهش توان رقابت صنایع داخلی گرفته تا تهدید امنیت غذایی و دارویی کشور. شهرک‌های صنعتی بزرگ که هزاران واحد تولیدی را در خود جای داده‌اند، نقش کلیدی در اقتصاد و اشتغال دارند و بی‌توجهی به زیرساخت‌های آن‌ها، عملاً به تضعیف تولید ملی منجر می‌شود.

کارشناسان معتقدند حمایت واقعی از تولید، بدون حل ریشه‌ای مشکلات زیرساختی ممکن نیست. تأمین پایدار آب و انرژی باید به‌عنوان بخشی از سیاست‌های کلان حمایت از صنعت دیده شود، نه یک مسئله جانبی. شفاف‌سازی مسئولیت‌ها، استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در مدیریت زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری هدفمند دولت در شهرک‌های صنعتی، از جمله راهکارهایی است که می‌تواند از تشدید این بحران جلوگیری کند.

نوسازی ناوگان تاکسیرانی تهران و کلانشهرها با جایگزینی ۶۰۰۰ دستگاه تاکسی برقی

رئیس ستاد نوسازی ناوگان حمل و نقل وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: تاکنون نزدیک به ۲۰۰۰ نفر برای دریافت تسهیلات به بانک معرفی شده‌اند که با پرداخت تسهیلات ۱٫۲ میلیارد تومان به ۶۰۰ نفر به مرحله تحویل خودرو رسیده‌اند. محمدصادق حاتمی افزود: پیرو تصویب ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو در سال ۱۴۰۱، نوسازی ناوگان فرسوده تاکسیرانی تهران و کلانشهرهای ایران با جایگزینی «تاکسی‌های برقی»، براساس تفاهمنامه نوسازی ۹۶۰۰۰ دستگاه که در ابتدای سال ۱۴۰۴ با مشارکت ۹ نهاد منعقد شده بود، درحال انجام است. رئیس ستاد نوسازی ناوگان حمل و نقل وزارت صمت گفت: تاکنون نزدیک به ۲۰۰۰ نفر برای دریافت تسهیلات به بانک معرفی شده‌اند که با پرداخت تسهیلات ۱٫۲ میلیارد تومان به ۶۰۰ نفر به مرحله تحویل خودرو رسیده‌اند و تاکنون ۵۰۰ تاکسی برقی چهره جدیدی به ناوگان تاکسیرانی شهر تهران داده است. حاتمی افزود: برای اجرای طرح نوسازی تاکسی‌های برقی شهر تهران ستاد نوسازی ناوگان حمل ونقل ایدرو با به کارگیری منابع نوسازی ناوگان مبتنی بر قانون ساماندهی صنعت خودرو و با مشارکت صندوق صحا و عاملیت بانک‌شهر نزدیک به یک همت تامین مالی و به رانندگان تاکسی شهر تهران تسهیلات نوسازی پرداخت شده است. وی گفت: نوس